

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 29. aprill 2021
(OR. en)

8153/21

JAI 435
MIGR 73
RELEX 354
COMIX 225

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	28. aprill 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 120 final
Teema:	KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE ELi vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegia

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 120 final.

Lisatud: COM(2021) 120 final

Brüssel, 27.4.2021
COM(2021) 120 final

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

ELi vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegia

{SWD(2021) 121 final}

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

ELi vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegia

Sissejuhatus

Uues rände- ja varjupaigaleppes on esitatud terviklik ja integreeritud lähenemisviis, mis koondab kõiki asjaomaseid poliitikasuundi, et luua tulemuslik, pikaajaline ja kestlik rände- ja varjupaigasüsteem. Eesmärk on struktureerida ELi suutlikkust pakkuda abivajajatele kaitset, integreerida ELis elavad ja töötavad inimesed ning tagada tulemuslikud ja humaansed menetlused nende inimeste tagasisaatmiseks, kellele ei ole õigust Euroopa Liitu jääda. ELi ühine tagasisaatmissüsteem on tervikliku ja integreeritud rändehaldussüsteemi oluline osa. Nii vabatahtlikul tagasipöördumisel kui ka sunniviisilisel tagasisaatmisel¹ on tähtis koht tulemuslikus tagasisaatmispoliitikas.

Igasuguse tagasisaatmispoliitika tulemusi mõõdetakse sageli selliste isikute arvu järgi, kes tegelikult oma päritoluriiki tagasi pöörduvad. Praegu on need arvud ELis väikesed ning ainult ligikaudu kolmandik isikutest, kellele on antud korraldus EList lahkuda, pöörduvad tegelikult tagasi². Tulemuslik **ELi ühine tagasisaatmissüsteem** peab koosnema ühelt poolt tugevamatest struktuuridest ELi sees, et luua tugevdatud õigus- ja tegevusraamistik kiirete ja õiglase tagasisaatmismenetluste jaoks, mille käigus austatakse kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga põhiõigusi, ning teiselt poolt tugevdatud juhtimisest ELi ja riiklikul tasandil, nagu on ette nähtud uues rände- ja varjupaigaleppes. Neid komponente tuleb kombineerida tulemuslikuma koostööga partnerriikidega tagasisaatmise, tagasivõtmise ja taasintegreerimise valdkonnas, nagu rõhutatud komisjoni hiljutises teatises „Tõhusam koostöö tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas õiglase, tulemusliku ja tervikliku ELi rändepoliitika osana“³. Tagasisaatmispoliitika tegelike tulemuste mõõtmiseks on siiski oluline võtta arvesse mitte ainult tagasisaatmise määra, vaid ka asjaomaste isikute olukorda, et võimaldada neil väärikalt tagasi pöörduda ja võtta arvesse nende taasintegreerumise väljavaateid pärast päritoluriiki jõudmist.

Koos uues leppes esitatud uue õigusraamistikuga moodustab **vabatahtlik tagasipöördumine** ELi ühise tagasisaatmissüsteemi olulise osa. Lisaks tulemuslikele **taasintegreerimismeetmetele** on vabatahtliku tagasipöördumise eesmärk tagada ebaseaduslike rändajate humaanne, tulemuslik ja kestlik tagasipöördumine. Vabatahtlik tagasipöördumine, mida peetakse tavaliselt kulutõhusamaks kui sunniviisilist tagasisaatmist, annab tagasipöördujatele konkreetsed võimalused ning selle puhul võetakse arvesse nende vajadusi, ootusi ja väljavaateid pärast tagasipöördumist. Tervikliku partnerluse raames oleksid vastuvõtvad riigid rohkem valmis vabatahtlikus tagasipöördumises osalema ja võtma

¹ Vabatahtlik tagasipöördumine tähendab isiku soodustatud või iseseisvat tagasipöördumist kolmandasse riiki, mis põhineb tagasipöörduja vabal tahtel; sunniviisiline tagasisaatmine tähendab tagasipöördumiskohustuse täitmist, eelkõige tagasipöörduja füüsilist transporti kolmandasse riiki.

² 491 195st ebaseaduslikult liidus viibivast kolmanda riigi kodanikust, kellele anti 2019. aastal korraldus lahkuda, pöördus tegelikult kolmandasse riiki tagasi 142 320.

³ COM(2021) 56 final.

selle protsessi eest vastutust. Need komponendid loovad usalduse süsteemi vastu ning muudavad selle usaldusväärsemaks ja tulemuslikumaks.

Tulemuslik ja kaugelevaatav **taasintegreerimispoliitika** võib ELi ühise tagasisaatmissüsteemi olulise osana aidata rändajatel ületada sotsiaal-majanduslikke ja psühhosotsiaalseid raskusi, millega nad oma kogukonda tagasi pöördudes kokku puutuvad, ning muuta nende tagasipöördumine kestlikumaks. Taasintegreerimise kavandamisel tuleb kaasata riiklikke ja kohalikke ametiasutusi, vastuvõtvaid kohalikke kogukondi ja kodanikuühiskonda, et aidata anda tagasipöördujatele ja nende kohalikule kogukonnale käegakatsutavad tulevikuväljavaated. Kaugelevaatav taasintegreerimispoliitika peaks nii hõlbustama vastastikku kasulike ja terviklike partnerluste arendamist partnerriikidega, mis on uue leppe välismõõtmel keskmel, kui ka neist partnerlustest kasu saama. Kestlik taasintegreerimine peaks samuti aitama kaasa laiematele arengustrateegiatele partnerriikides, luues arengueelseid ja tegeledes ebaseadusliku rände teatavate algpõhjustega.

Käesoleva strateegiaga **edendatakse vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist ELi ühise tagasisaatmissüsteemi olulise osana**. Komisjon on aastate jooksul toetanud vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist eri riiklike kavade ja ELi rahastatud projektide kaudu. See on aga esimene kord, kui komisjon esitab vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegia, milles määratakse kindlaks uus lähenemisviis vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise kavandamisele, edendamisele ja rakendamisele. Strateegia eesmärk on töötada välja **ühetaolisem ja kooskõlastatum lähenemisviis liikmesriikides**, et kasutada täiel määral ära vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise potentsiaali. Selles esitatakse lähenemisviis, millega soodustatakse sidusat tegevust, luuakse tihedamaid seoseid partnerriikide arengualgatuste ja riiklike strateegiatega, suurendatakse nende riikide suutlikkust tagasisaatmise, tagasivõtmise ja taasintegreerimise valdkonnas ja selle eest vastutuse võtmisel. Eesmärk on **suurendada ELi ühise tagasisaatmissüsteemi tulemuslikkust ja kestlikkust**, millest saavad vastastikust kasu nii tagasipöördujad, EL kui ka kolmandad riigid.

Strateegiaga toetatakse **uue rände- ja varjupaigaleppe olulisemate elementide**, eelkõige piiril tagasisaatmist, tagasisaatmise toetamist ja uusi juhtimisstruktuure käsitlevate selgete eeskirjade ja menetluste edukat rakendamist, hõlbustades eitava vastuse saanud varjupaigataotlejate kiiret vabatahtlikku tagasipöördumist välispiirilt ning luues vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise ühise raamistiku, millega hõlbustatakse solidaarsusmeetmete rakendamist.

1. Saavutustele tuginemine

Uus strateegia tugineb varasematel aastatel käivitatud algatustele ning riiklike ja ühiste vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise programmide rakendamisel saadud kogemustele, samuti ELi rahastatud algatuste rakendamisel partnerriikides saadud kogemustele. Mitu algatust on käimas ning need on kõnealuses strateegias esitatud sidusa raamistiku väljatöötamise aluseks.

Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustik on ELi rahastatav võrgustik, millesse kuuluvad mitu liikmesriiki ja Schengeni lepinguga ühinenud riiki⁴ ja millega hõlbustatakse rändeasutuste vahelist koostööd. Võrgustikust on saanud peamine sidusrühm vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise ja taasintegreerimise protsessis. Võrgustik pakub tagasipöördujatele abi korraldades vastuvõtvates riikides taasintegreerimisega tegelevate teenuseosutajatega ühishankeid ning uurides ja rakendades koostöös oma liikmete ja kolmandate riikidega uuenduslikke lahendusi. Alates selle loomisest 2018. aasta keskpaigas on võrgustik (koos oma eelkäija, Euroopa taasintegreerimisvahendi võrgustikuga) toetanud osalevaid liikmesriike ligikaudu 25 000 rändaja tulemuslikul tagasisaatmisel ja taasintegreerimisel.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) arendab oma suurendatud volituste alusel

vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamise suutlikkust. 2020. aastal alustas amet liikmesriikide toetamist vabatahtliku tagasipöördumise valdkonnas. Ligikaudu 18 % ameti 2020. aastal korraldatud tagasisaatmisoperatsioonidest olid vabatahtlikud tagasipöördumised ja see osakaal on tõusuteel. 2022. aasta keskel võtab Frontex üle **Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustiku** tegevuse. See tagab võrgustiku eeliste võrdse laienemise kõigile liikmesriikidele ja lubab Frontexil täita oma volitusi tagasisaatmise valdkonnas võimalikult tulemuslikult, pakkudes sujuvat tuge tagasipöördujatele kohandatud tagasisaatmis- ja taasintegreerimisalase abi andmiseks, eelkõige kolmandates riikides taasintegreerimisega tegelevate teenuseosutajate kaudu. **Frontexi** esimene **katseprojekt** ELi tagasipöördujate **individuaalse ühise taasintegreerimistoetuse** andmiseks algab 2021. aasta mais, mis rajab teed ameti volituste täielikule rakendamisele vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise ja taasintegreerimise valdkonnas.

Taasintegreerimise ja arengu tegevusraamistik

Alates 2015. aastast on arengueelarveid kasutatud selleks, et tõhustada püüdlusi Euroopast ja transiidiriikidest tagasipöörduvate rändajate taasintegreerimiseks. **Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustik** koondas uuendusliku algatuse raames riiklikud ametiasutused ja komisjoni, et uurida võimalusi tihedamaks koostööks ja eesmärkide kooskõlastamiseks. Võrgustikuga loodi tegevusraamistik, et anda nõu praktilise ja kohapea toimuva koostöö võimaluste arendamise kohta. Praegu testitakse raamistikku mitme liikmesriigiga Nigeerias ja Bangladeshis.

Tagasipöördumisenõustamise kvaliteedi parandamiseks on komisjon Euroopa rändevõrgustiku raames välja töötanud **ELi tagasipöördumisenõustamise raamistiku**, millega antakse liikmesriikide organisatsioonidele suunised nõustamisstruktuuride loomiseks, haldamiseks ja arendamiseks liikmesriikides. Kõnealune raamistik on aluseks riiklike tagasipöördumisenõustamise programmide loomisel ja selles käsitletakse nõustamisega seotud probleeme, edendades häid tavasid ja andes soovitusi. Lisaks töötab Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustik koos Rahvusvahelise Rändepoliitika Arendamise Keskuse (ICMPD) ja Frontexiga välja **tagasipöördumisenõustajate ühist õppekava**, milles

⁴ Austria, Belgia, Hispaania, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Norra, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani.

keskendatakse nõustajatele vajalikele oskustele ja pädevustele. Frontexi kaasamine selle õppekava koostamisse tagab vastastikuse täiendavuse ameti tööga alalise korpuse liikmete hulka kuuluvate tagasisaatmispoliitika ekspertide koolitamisel.

EL ja liikmesriigid on teinud strateegilisel ja operatiivtasandil kindlaks vajaduse teha koostööd ja töötada välja **ühised vahendid** vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise ja kestliku taasintegreerimise toetamiseks. Teatavate strateegia praktilist rakendamist toetavate peamiste vahendite väljatöötamine on jõudsalt edenenud.

Taasintegreerimisalase abi vahend (RIAT) hõlbustab turvalises digitaalses keskkonnas toimuvat teabevahetust ning suunamist tagasipöördumisnõustajate ja taasintegreerimisega tegelevate teenuseosutajate juurde ning võimaldab kasutajatel jälgida vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise ja taasintegreerimise programme. Komisjon on loonud ka **tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmiku (RRAI)**, mille abil kogutakse teavet abi liigi (nt rahalise või mitterahalise abi tase ja liik), võimalike toetusesaajate, kaasatud organisatsioonide ja selle kohta, missuguses menetluse etapis konkreetset toetust pakutakse. Need vahendid võimaldavad paremat kooskõlastamist ELi ja riiklikul tasandil (sealhulgas tagasisaatmise toetamise kontekstis), ning parandavad rahaliste vahendite eraldamist ja edendavad parimate tavade jagamist⁵.

ELi ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) ühisalgatus rändajate kaitseks ja taasintegreerimiseks, mida rahastab ELi hädaolukorra usaldusfond Aafrika jaoks, käivitati 2016. aasta detsembris. Ühisalgatusega on muude meetmete hulgas toetatud vabatahtliku tagasipöördumise soodustamist ja kestlikku taasintegreerimist Saheli ja Tšaadi järve piirkonnas, Aafrika Sarve piirkonnas ja Põhja-Aafrikas ning sellega on aidatud tugevdada rände juhtimise struktuure kolmandates riikides. Alates 2017. aasta aprillist kuni 2020. aasta oktoobrini on algatuse raames antud 93 110 rändajale saabumisjärgset abi ja 75 182 rändajale taasintegreerimisabi ning toetatud 34 646 juhul humanitaarset tagasipöördumist Liibüast päritoluriikidesse. Ühisalgatus andis tagasisaatmisel häid tulemusi. Taasintegreerimise poole peal kindlaks tehtud probleemide hulka kuuluvad riiklike ametiasutuste vastutus ja suutlikkus, kooskõlastamine teiste sarnaseid operatsioone korraldavate osapooltega ning järelevalve kvaliteet⁶. Tulevane tegevus ühise taasintegreerimistoetuse valdkonnas peaks põhinema terviklikul lähenemisviisil ja olema kooskõlas selles kontekstis kindlaks määratud geograafiliste prioriteetidega.

2. Lahendamist vajavad probleemid

Hoolimata viimaste aastate saavutustest on vabatahtlikust tagasipöördumisest ja taasintegreerimisest saadavat kasu võimalik veelgi suurendada. Vabatahtlike tagasipöördumiste osakaal on praegu 27 % kõigist EList lahkumistest. ELi meetmete täit tulemuslikkust vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamise valdkonnas ELis ja nende meetmete laiendamist takistavad mitmed puudused, millele lisandub taasintegreerimise kestlikkus kolmandates riikides.

⁵ Rohkem teavet ELi tagasipöördumisnõustamise raamistiku ja taasintegreerimisalase abi vahendi kohta on esitatud käesolevale teatisele lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

⁶ Vt näiteks aruanne „Learning Lessons from the EUTF“:

https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/sites/eutf/files/exec_summary_l1i_0.pdf ja

https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/sites/eutf/files/learning_lessons_from_the_eutf_5.pdf.

Lähenemisviiside erinevus. Vabatahtlik tagasipöördumine ja taasintegreerimistoetus ELis on killustatud ning liikmesriigid kasutavad eri lähenemisviise, mistõttu puudub poliitika tulemuslikkuse tagamiseks vajalik sidusus. See tuleneb ühise raamistiku puudumisest ja sellest, et liikmesriigid teevad kolmandate riikidega koostööd eri tasanditel.

Ehkki kõigil liikmesriikidel on riiklikud vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise ja taasintegreerimise programmid, erinevad need oluliselt. Eelkõige erineb programmide ulatus (nt mõned hõlmavad ainult eitava vastuse saanud varjupaigataotlejaid), menetlused ja tagasipöördujatele antava abi tase. See **õonestab tagasipöördujate ja kolmandate riikide usaldust** süsteemi vastu ja nende valmisolekut selles osaleda. Toetuse eri tasemed või liigid tekitavad pingeid, kui tagasipöördujad võrdlevad oma olukorda ühiste tagasisaatmisoperatsioonide ajal või pärast kojujõudmist, ning raskendavad täiendavate taasintegreerimisteenusete pakkumist päritoluriikide ja taasintegreerimisega tegelevate teenuseosutajate jaoks. Selline sidusa lähenemisviisi puudumine raskendab omakorda ELi tagasivõtulepingute ja -kokkulepete rakendamist ja nende alusel toimuvat koostööd üldiselt. See võib kahjustada ka partnerriikide püüdlusi kujundada tagasipöörduvate rändajate taasintegreerimiseks välja sidus lähenemisviis ning luua partnerriikides väärraid ootusi selle kohta, mida EL saab pakkuda. Erinevused võivad samuti viia **ebaseaduslike rändajate loata edasiliikumiseni** ja seda soodustada, kuna rändajad loodavad valida oma isiklikele huvidele paremini vastava riikliku paketi.

Vabatahtliku tagasipöördumise maksimaalseks edendamiseks tuleb parandada ka kehtiva

Tagasisaatmise kulud

Vabatahtlikku tagasipöördumist peetakse üldiselt kulutõhusamaks kui sunniviisilist tagasisaatmist. Vabatahtliku tagasipöördumise kulude hindamisel tuleks arvesse võtta tagasipöördujale antavat rahalist ja mitterahalist abi, lennukulud ja vajaduse korral taasintegreerimispaketti. Sunniviisilise tagasisaatmise puhul hõlmavad kulud tagasipöörduja majutamist väljasaatmiseelses kinnipidamisasutuses ning saatjate kaasamist ja muid erimeetmeid enne ja pärast tagasisaatmist ning selle ajal. Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse hinnangul maksab sunniviisiline tagasisaatmine 3 414 eurot inimese kohta võrreldes 560 euroga vabatahtliku tagasipöördumise puhul. Transiitriikidest tagasisaatmise hinnanguline keskmine maksumus on umbes 2 500 eurot inimese kohta.

õigusraamistiku teatavaid aspekte. On selge, et mida kiiremini ebaseaduslik rändaja tagasi pöördub, seda suurem on tõenäosus, et ta aktsepteerib tagasisaatmist, kui see toimub õiglase ja tulemusliku menetluse raames ning ta saab täpset ja täielikku teavet. Põgenemine vabatahtliku lahkumise tähtaja jooksul on siiski jätkuvalt oluline probleem, mis tagasisaatmist veelgi takistab. **Kiired ja õiglased ühised varjupaiga- ja tagasisaatmismenetlused ja -eeskirjad** koos vabatahtliku tagasipöördumise parema toetamisega – sealhulgas rändajate puhul, kelle suhtes kohaldatakse tagasisaatmise piirimenetlust ja vajaduse korral haldusaresti – võivad suurendada vabatahtliku tagasipöördumise kasuks otsustamist tagasisaatmisprotsessi varases etapis.

Andmete ebapiisav kogumine. Praegu kättesaadav statistiline teave ei anna täielikku ülevaadet vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise kasutamisest ELis, kuna liikmesriikidel ei ole kohustust anda aru vabatahtliku tagasipöördumise ja sunniviisilise tagasisaatmise osakaalust ning

tagasipöördujatele antava abi liigist.

Puudub ühtne raamistik, milles käsitletakse tagasipöördumisenõustamist ja mehhanismi tagasipöördujate suunamiseks tagasisaatmis- ja taasintegreerimisprogrammidesse (nõustamisele suunamist). Tulemuslik tagasipöördumisenõustamine on vajalik, et tugevdada sidet lahkumiseelsete ja saabumisjärgsete etappide vahel ning muuta taasintegreerumine edukaks. Praegu puudub raamistik, milles käsitletakse nõustamist ning teenuse osutamiseks vajalikule väljaõppele esitatavaid nõudeid ja miinimumkvalifikatsiooni. Praegu kasutatakse tagasipöördujate suunamiseks tagasisaatmis- ja taasintegreerimisprogrammidesse mitut mehhanismi, mis tekitab killustatust, andmete kaotsiminekut ja pakutava toetuse mittevastavust rändaja oskustele, vajadustele ja eesmärkidele. Kvaliteetse teenuse osutamiseks vajavad tagasipöördumisenõustajad spetsiifilist **koolitust ja juurdepääsu ajakohastatud teabele** tagasipöördujatele kättesaadava abi ja olemasolevate võimaluste kohta vastuvõtvates riikides.

Ebapiisav kooskõlastamine sidusrühmade vahel. Vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise valdkonnas tegutsevad mitmed sidusrühmad ja osapooled, eelkõige ELi riiklikud ja kohalikud ametiasutused, rahvusvahelised ja kodanikuühiskonna organisatsioonid ning kolmandate riikide ametiasutused riiklikul ja kohalikul tasandil. Nende hulka kuuluvad eri riikide ja tasandite piiri- ja rändeasutused, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste osutajad, majutus- ja haridusasutused, õigusabiorganisatsioonid ja mittetulundusühendused. Tulemusliku kooskõlastamise puudumine nende organisatsioonide vahel põhjustab töö dubleerimist ja ebatõhusust. Näiteks võib liikmesriik toetada tagasipöörduja edasireisimist sihtlennujaamast päritolulinna ja lühiajalist majutust seal, samas kui mõni teine ELi projekt juba rahastab sama majutust koos arstiabiga. Ebapiisav sünergia partnerriikide riiklike arengustrateegiatega võib mõjutada taasintegreerimisprogrammide tulemuslikkust ja kestlikkust. Näiteks tuleb tagasipöördujatele pakutava koolituse puhul võtta arvesse võimalikku sünergiat käimasolevate arenguprojektidega ning kooskõla riiklike strateegiatega teatavate sektorite tugevdamiseks. Kattumiste või lünkade vältimiseks tuleb projekte liikmesriikide vahel koordineerida ja taasintegreerimist tuleks programmitöös arvesse võtta.

Kestlikkuse puudumine, sealhulgas päritoluriikide vastutuse ja suutlikkuse puudumise tõttu. Partnerriigid peavad taasintegreerimist üldiselt tagasivõtmisalase koostöö positiivseks tahuks. Ebapiisava suutlikkuse tõttu suudavad aga vähesed kolmandad riigid taasintegreerimisprotsessi juhtida ning tagada piisava kooskõlastamise riiklike rände- ja arengustrateegiatega. Näiteks võib partnerriigil, kes soovib osaleda taasintegreerimisteenusete osutamises oma tagasipöörduvatele kodanikele, puududa juhtimisstruktuur, vajalike oskustega töötajad (sealhulgas abiandjate toetuse haldamine ja järelevalve) ning suutlikkus osutada tagasipöördujate konkreetsete majanduslike, sotsiaalsete ja psühhosotsiaalsete vajadustega kohandatud avalikke teenuseid. Lisaks võib kohalikel taasintegreerimisabi andjatel nappida suutlikkust. Selle tulemusena võib kannatada taasintegreerimisprotsessi kestlikkus ning protsess muutuda väga sõltuvaks abiandjatest ja tegevuspartneritest; samuti on oht, et sidususe puudumine abiandjate rahastatavate abikavade vahel killustab taasintegreerimisprotsessi.

Ebapiisav rahastamine. Vabatahtlik tagasipöördumine ja taasintegreerimine on saanud ELi ja liikmesriikide peamiseks prioriteediks. Vabatahtliku tagasipöördumise suurendamiseks kaasatud rahalised vahendid ei ole siiski võimaldanud alati kõiki vajadusi ja ootusi rahuldada.

Lisaks põhjustab probleeme **COVID-19 pandeemia**, kuna see ohustab ELi suutlikkust saata tagasi ebaseaduslikke rändajaid, piirab kolmandate riikide suutlikkust oma kodanikke tagasi võtta ja taasintegreerida ning võib pandeemia sotsiaal-majandusliku mõju tõttu päritoluriikides vähendada rändajate soovi tagasi pöörduda.

3. Strateegiline lähenemisviis vabatahtlikule tagasipöördumisele ja taasintegreerimisele

Strateegias tunnistatakse vabatahtliku tagasipöördumise väärtust ning selle eesmärk on **suurendada vabatahtlike tagasipöördumiste arvu ja osakaalu** Euroopast ja transiidiriikidest, et **parandada** tagasipöördujate toetamise **kvaliteeti** ja osalemist ja tugevdada ELi meetmete **sidusust ja juhtimist**.

Strateegias esitatakse **uus, koordineeritud ja integreeritud lähenemisviis** soodustatud vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise kavade ning kolmandate riikide meetmete kavandamisele, edendamisele ja rakendamisele, et luua paremad seosed muude arengualgatustega, suurendada kolmandate riikide suutlikkust oma kodanike taasintegreerimisel ja selle eest vastutuse võtmist ning muuta kavad kestlikuks. Strateegiaga järgitakse ja edendatakse uue rände- ja varjupaigaleppe üldisi eesmärke, sealhulgas juhtimisstruktuure ning tagasisaatmise ja tagasivõtmise alase koostöö mehhanismi, mis on sätestatud varjupaiga- ja rändehalduse määruse ettepanekus. Lisaks aitab strateegia rakendamine tõhustada uues leppes kavandatud tagasisaatmise **piirimenetlust**, millega edendatakse kiiret vabatahtlikku tagasipöördumist ELi välispiirilt, vähendades seeläbi aega, mis inimestel kulub piirimenetluseks ning maksimeerides üldiselt selle tõhusust. Tõhus tagasisaatmise piirimenetlus hõlbustab ja soodustab ka vabatahtlikku tagasipöördumist, kuna inimesed on kättesaadavad ja altimad ametiasutustega koostööd tegema. See annab ELile parema võimaluse reageerida rändesurve olukorras, hõlbustades vastavalt varjupaiga- ja rändehalduse määruse ettepanekus sätestatule **vabatahtliku tagasipöördumise toetamist** ühise raamistiku kaudu, mis vähendab killustatust ja tõhustab liikmesriikidevahelist koostööd.

Nende probleemide lahendamiseks nähakse strateegia **seitsme samba** raames ette mitmesugused meetmed, millega koondatakse vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise sise-, välis- ja tegevuslikud aspektid ning mis hõlmavad järgmist:

1. tulemuslikum õigus- ja tegevusraamistik;
2. tulemuslik kooskõlastamine kõigi sidusrühmade vahel;
3. rändajate kolmandatest riikidest ja kolmandatesse riikidesse vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamine;
4. tulemuslik tagasipöördumisnõustamine ja suunamine;
5. toetuse kvaliteedi tagamine;
6. taasintegreerimistoetuse kestlikkuse ja partnerriikide vastutuse edendamine ning
7. vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise rahastamine.

Strateegia edu sõltub **sujuvast ja konstruktiivsest koostööst** asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas Euroopa Parlamendi, liikmesriikide, Euroopa Komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Frontexi, partnerriikide ning suure hulga vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise valdkonnas tegutsevate teenuseosutajate (nt

rahvusvahelised ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, riiklikud ja kohalikud ametiasutused) vahel.

3.1 Tulemuslikum õigus- ja tegevusraamistik

Ehkki kõnealuse strateegia põhielemente saab rakendada kehtiva õigusraamistiku alusel, on vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist käsitleva **strateegilise ja ühtse lähenemisviisi täielikuks toetamiseks** vaja õigusraamistikku tugevdada. Tagasisaatmisdirektiivis⁷ eelistatakse vabatahtlikku tagasipöördumist sunniviisilisele tagasisaatmisele, kuid sellega ei nähta ette raamistikku vabatahtliku tagasipöördumise soodustamise programmide loomiseks ja haldamiseks ega ebaseaduslike rändajate taasintegreerimise toetamiseks. Rahvusvahelises õiguses puuduvad ka normid või kohustused sellise toetuse andmiseks⁸.

Uue leppe raames kavandatav uus õigusraamistik aitaks neid puudusi kõrvaldada ja võtta kasutusele varjupaiga- ja rändehalduse määrusel põhineva tugevdatud juhtimise⁹. **Uuesti sõnastatud tagasisaatmisdirektiivi**¹⁰ ettepanekuga luuakse ühine alus sidususe saavutamiseks vabatahtliku tagasipöördumise ja vajaduse korral taasintegreerimise riiklike programmide vahel ning nähakse ette paremad õigusnormid rändajate koostöö parandamiseks ja põgenemise vähendamiseks. Lisaks on selle eesmärk koos **varjupaigamenetluste määruse**¹¹ muudetud ettepanekuga lühendada tagasisaatmismenetluste kestust ja teha need üldiselt sujuvamaks ja tulemuslikumaks, tagades samas tagasipöördujate õiguste – eelkõige põhiõiguse pääseda ligi tõhusale õiguskaitsevahendile – austamise tagasisaatmismenetluse kõigis etappides. See on omakorda abiks vabatahtliku tagasipöördumise rakendamisel. Strateegias seatud eesmärgid peaksid kajastuma Euroopa Parlamendi ja nõukoguga uue leppe üle käivates läbirääkimistes, eelkõige seoses haavatavate isikute¹² toetamise ja nõustamisega. Seoses tagasisaatmisdirektiiviga toetab komisjon kompromissi saavutamist kaasseadusandjate vahel, tagades seeläbi, et õigusraamistik toetab täielikult vabatahtliku tagasipöördumise strateegilist kasutamist.

ELi õigusraamistik peab tagama ka ELi süsteemi usaldusväarsuse ja hoidma ära kuritarvitusi. **Läbivaadatud Eurodaci määruse**¹³ ettepanekuga parandatakse liikmesriikide suutlikkust jälgida tagasipöördumis- ja taasintegreerimisabi andmist ning vähendatakse ebaseadusliku teise rände ohtu, mida soodustavad erinevad riiklikud programmid. Selleks luuakse uued andmeväljad kõnealuse teabe jälgimiseks. Komisjon jälgib tagasisaatmiseeskirjade

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

⁸ Teatavates poliitilistes deklaratsioonides rõhutatakse siiski vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise tähtsust – vt näiteks ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgid, eesmärk 10.7; üleilmne rännet käsitlev kokkulepe, eesmärk 21.

⁹ COM(2020) 610 final.

¹⁰ COM(2018) 634 final.

¹¹ COM(2020) 611 final.

¹² Direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 lõike 9 kohaselt on haavatavad isikud alaealised, saatjata alaealised, puuetega inimesed, eakad, rasedad, alaealiste lastega üksikvanemad ning piinamise, vägistamise või muu raske psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla ohvriks langenud isikud.

¹³ COM(2020) 614 final.

tulemuslikku ja põhjalikku rakendamist, eelkõige **Schengeni hindamismehhanismi** kaudu, võttes arvesse ka strateegia meetmeid ja prioriteete.

Andmete kogumist parandatakse **muudetud rändestatistika määrusega**,¹⁴ kuna liikmesriigid hakkavad esitama andmeid tagasisaatmise liigi ja antud abi kohta, eelkõige vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise puhul. Lisaks muudetakse **riiki sisenemise ja riigist lahkumise ELi süsteemi**¹⁵ jõustumisega ja **Schengeni infosüsteemi**¹⁶ kasutuselevõtmisega **tagasisaatmise** valdkonnas kättesaadavaks lisateave seoses vabatahtliku lahkumise tähtaja määramise ja ebaseaduslike rändajate EList vabatahtliku tagasipöördumisega. **Eurodaci määruse muudetud ettepanek**¹⁷ täiendab eespool nimetatud meetmeid seeläbi, et registreeritakse teave selle kohta, kas ebaseaduslikele rändajatele on antud vabatahtlikul tagasipöördumisel ja taasintegreerimisel abi. Lisaks tugevdavad liidus tagasisaatmisega seotud tegevusalaseid teadmisi ja olukorrataevet ka rändevaldkonna olukorrataedlikkuse ja analüüsi aruanded (MISAA aruanded). Need arengud annavad usaldusväärsema ja täielikuma ülevaate vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimisalase abi kättesaadavusest, kasutamisest ja tulemuslikkusest ELis. Kogu kõnealuse teabe süstemaatiline ja sidus kogumine suurendab vabatahtliku tagasipöördumise usaldusväärset ja motiveerib seega liikmesriike rohkem vabatahtlikule tagasipöördumisele tuginema.

Frontexi roll ELi ühise tagasisaatmissüsteemi operatiivharuna on keskse tähtsusega süsteemi üldise tulemuslikkuse parandamiseks ja selleks, et toetada uute vahenditega vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist käsitleva konsolideeritud ELi raamistiku praktilist kasutamist. Amet peaks toetama üha arvukamaid vabatahtliku tagasipöördumise operatsioone ja suurendama oma suutlikkust anda liikmesriikidele operatiivabi vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise protsessi kõigis etappides, sealhulgas tagasipöördumiseelse nõustamise (nt rändajatele suunatud teavituskampaaniad), saabumisjärgse toetuse ja taasintegreerimisabi tulemuslikkuse jälgimise valdkonnas.

Samal ajal peaksid liikmesriikide ametiasutused kasutama rohkem ära Frontexi pakutatavat operatiivtuge. Lisaks Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustiku tegevuse ülevõtmisele töötab Frontex välja **ühised taasintegreerimisteened**, mis annavad liikmesriikidele paindlikkuse konkreetsetel juhtudel vajaliku toetuse määramiseks, tagavad teenuste sisu ja kvaliteedi järjepidevuse ning hõlbustavad valitsustevahelist koostööd tagasisaatmise ja taasintegreerimise valdkonnas. Ameti rolli selles valdkonnas ja strateegia rakendamisel tugevdab veelgi alalise korpuse loomine koos spetsiaalset tuge pakkuvate

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/851, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 862/2007, mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 198, 22.6.2020, lk 1).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20)

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1860 Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks (ELT L 312, 7.12.2018, lk 1).

¹⁷ COM(2020) 614 final.

tagasisaatmiseksperitidega. Spetsiaalse, tegevdirektori asetäitja juhitava osakonna rajamine Frontexil annab ametile suutlikkuse täita oma suuremaid volitusi tagasisaatmise valdkonnas.

Sõltumatu põhiõiguste ametnik, keda toetavad tema alluvuses töötavad vaatlejad, aitab Frontexil rakendada põhiõiguste strateegiat ja edendab asjaomaste õiguste austamist kogu ameti tegevuses, sealhulgas tagasisaatmise valdkonnas.

Tagasisaatmiskoordinaator ja kõrgetasemeline tagasisaatmisvõrgustik, mis koosneb liikmesriikide esindajatest, pakuvad täiendavat tehnilist tuge ELi tagasisaatmispoliitika eri suundade koondamisel, sealhulgas vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise valdkonnas, kus tagasisaatmiskoordinaator võiks edendada konkreetsete partnerriikide puhul sidusamat lähenemisviisi taasintegreerimisabile. Tagasisaatmiskoordinaator teeb tihedat koostööd kõigi asjaomaste osapooltega, et tagada meetmete sidus koostoimimine ja kättesaadava toetuse võimalikult ulatuslik kasutamine. Tagasisaatmiskoordinaatori ja kõrgetasemelise tagasisaatmisvõrgustiku töö moodustab lahutamatu osa varjupaiga- ja rändehalduse määruse ettepanekus sätestatud juhtimisraamistikust.

Edasine tegevus

- **Komisjon** teeb koostööd **Euroopa Parlamendi** ja **nõukoguga**, et viia lõpule läbirääkimised **uue leppe** eri tahkude, eelkõige varjupaiga- ja rändehalduse määruse, uuesti sõnastatud tagasisaatmisdirektiivi, varjupaigamenetluste määruse ja Eurodaci määruse ettepanekute üle, et tagasisaatmise õigusraamistikku veelgi tugevdada ja toetada strateegia rakendamist.
- **Liikmesriigid** peaksid täiel määral ära kasutama **Frontexi** pakutavat operatiivabi seoses vabatahtliku tagasipöördumise ja esialgse taasintegreerimisega.
- **Frontex** peaks suurendama korraldatavate tagasisaatmisoperatsioonide – sealhulgas vabatahtlike tagasipöördumiste – arvu.
- **Frontex** peaks esmajärjekorras ametisse nimetama **tegevdirektori asetäitja**, kes hakkab juhtima ameti spetsiaalset tagasisaatmisosakonda.
- **Frontex** peaks 2022. aasta keskpaigaks võtma üle **Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustiku** tegevuse.

3.2 Kõigi sidusrühmade tegevuse tulemuslik koordineerimine

Olemasolevaid struktuure on vaja **rohkem koordineerida**, samuti tuleb taasintegreerimisprogrammid siduda partnerriikide laiaulatuslikumate strateegiatega ja arenguprogrammidega. Seeläbi vähendatakse töö dubleerimist ja parandatakse ressursside kasutamist.

Vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise protsessis osalevad **mitmesugused sidusrühmad ja osapooled**. Ühelt poolt on selles protsessis kõige olulisemad tagasipöördudajad ise, teiselt poolt aga päritoluriigid ja nende kohalikud kogukonnad. ELis saavad vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist edendada lisaks riiklikele ja kohalikele ametiasutustele (immigratsiooniasutused, politsei, piirkonnad, omavalitsused) ka diasporaa, kohalikud kogukonnad ja kodanikuühiskonna organisatsioonid. Samuti saavad nad koostöös päritolukogukondadega aidata **vähendada negatiivset suhtumist**

tagasipöördujatesse. Väljaspool ELi osalevad tagasipöördujate toetamises mitmesugused rahvusvahelised ja kodanikuühiskonna organisatsioonid ning päritoluriikide ametiasutused ja muud osapooled. ELi delegatsioonid ja liikmesriikide esindused kolmandates riikides peaksid tagama, et taasintegreerimisprojektide kavandamise, rakendamise ja järelvalve suhtes rakendatakse ühist kooskõlastatud ELi lähenemisviisi.

Komisjon toetub taasintegreerimise ja arengu ühendamise vallas partnerriikide kogemustele ning tagab tihedas koostöös kõrge esindajaga kõigi tagasisaatmise ja taasintegreerimise protsessis osalejate, sealhulgas riiklike ja kohalike ametiasutuste ja arenguvaldkonnas osalejate tegevuse koordineerimise. See peaks hõlbustama tagasipöördujate suunamist partnerriikide asjakohastes arenguprogrammidesse, mis aitavad kestlikule taasintegreerimisele kaasa muu hulgas töökohtade loomist, haridust, oskuste arendamist ja sotsiaalset kaasatust edendavate meetmetega.

ELi delegatsioonid, keda toetavad Euroopa rändeküsimuste kontaktametnikud, peaksid aitama tagada pideva koostöö oma riigi sidusrühmadega, muu hulgas selleks, et suurendada arusaamist kohalikest tingimustest ja prioriteetidest, teha kindlaks suutlikkuse suurendamise vajadused ning koordineerida rahalist ja operatiivtuge. Samal ajal hõlbustavad nad võimaluse ja vajaduse korral liikmesriikide teabevahetust ja tegevuse koordineerimist. Seejuures rakendavad nad Euroopa tiimi lähenemisviisi.

Tagasisaatmiskoordinaator ja kõrgetasemeline tagasisaatmise võrgustik aitavad koordineerida ka riiklike ametiasutuste vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise strateegiate ja programmidega seotud tegevust, et edendada liikmesriikide meetmete ja käesoleva strateegia sidusust ning heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel.

Edasine tegevus

- Komisjon toetub taasintegreerimise ja arengu ühendamise vallas partnerriikide kogemustele ning tagab tihedas koostöös kõrge esindajaga asjaomastes partnerriikides kõigi tagasisaatmise ja taasintegreerimise protsessis osalejate tegevuse koordineerimise.
- **Tagasisaatmiskoordinaator ja kõrgetasemeline tagasisaatmise võrgustik** aitavad tagada liikmesriikide vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alase tegevuse sidususe ja järjepidevuse.

3.3 Rändajate kolmandatest riikidest ja kolmandatesse riikidesse vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamine

ELil on rändajate kolmandatest riikidest kolmandatesse riikidesse vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamisel pikaajased kogemused. Sellise toetuse eesmärk on pakkuda ohu- või hädaolukorda sattunud isikutele kohest konkreetset abi ja aidata ühtlasi kaasa nende kogukondade ja riikide arengule, kuhu nad naasevad ja taasintegreeruvad. Selline toetus on ka partnerriikide huvides. Toetuse andmist jätkatakse paralleelselt ELi liikmesriikidest vabatahtliku tagasipöördumise toetamisega ning sellele aitab kaasa taasintegreerimise kestlikkuse parandamine ja kolmandate riikide ametiasutuste vastutuse suurendamine.

ELi toetatavate projektide seas on väga olulisel kohal **ELi ja Rahvusvahelise**

Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO ränderakkerühm

2017. aasta novembris loodi Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO ränderakkerühm, kes käivitas humanitaarabi korras suure evakueerimisoperatsiooni, millele lisaks anti päritoluriigis taasintegreerimisabi. Operatsiooni tagajärjel pöördus Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ja Aafrika Liidu liikmesriikide toel humanitaarabi korras Liibüast vabatahtlikult koduriiki tagasi üle 54 000 rändaja.

Migratsiooniorganisatsiooni ühine rändajate kaitse ja taasintegreerimise algatus, sest seeläbi on toetatud **Liibüas, Nigeris ja muudes Aafrika riikides üle 100 000 rändaja** kaitset, vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist. Neil on aidatud kestlikult ja püsivalt oma Lääne-, Kesk- ja Ida-Aafrikas asuvasse päritoluriiki tagasi pöörduda ja seal kogukonda taasintegreeruda. Ühisalgatusega on teataval määral toetatud ka EList tagasipöörduvate rändajate taasintegreerimist, kui sel otstarbel ei ole olnud võimalik kasutada muid ELi või liikmesriikide rahalisi vahendeid.

Lisaks ühisalgatusele on EL Afganistani taasintegreerimise ja arenguabi (RADA) ning Bangladeshis jätkusuutliku taasintegreerimise ja parema rändejuhtimise (Prottasha) projekti kaudu (mida viib ellu ka Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon) andnud abi Afganistani ja Bangladeshis rändajatele kolmandatest transiidi- ja sihtriikidest, sealhulgas Iraanist ja Pakistanist, vabatahtlikult päritoluriiki tagasipöördumiseks ja seal kogukonda taasintegreerumiseks. Nende projektidega on ulatuslikult toetatud ka ELi territooriumilt tagasi koju pöörduvate Afganistani ja Bangladeshis rändajate kestlikku taasintegreerimist.

Partnerriikidel, mis on ka ise ebaseadusliku rände siht- ja transiidiriigid, on sarnased

probleemid ja huvid, mis on seotud ebaseaduslike rändajate tagasisaatmise ja päritoluriiki kestliku taasintegreerimise tagamisega. Võttes muu hulgas arvesse 2017. aastal loodud Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO ränderakkerühma kaudu Liibüas saadud kogemusi, uuritakse võimalust sõlmida piirkondlikul ja mitmepoolsel tasandil ning rahvusvaheliste organisatsioonidega partnerlussuhteid. Selline uuenduslik kolmepoolne lähenemisviis, mis ühendab kõiki asjaomaseid sidusrühmi, on vabatahtlikku tagasipöördumist Liibüast tulemuslikult toetanud. Aafrika Liit on näidanud üles enneolematut poliitilist aktiivsust ja toetust, lahendanud operatiivseid ja poliitilisi probleeme ja andnud muu hulgas konsulaarabi eriti keerulistes olukordades.

Edasine tegevus

- EL toetab rändajate kolmandatest transiidi- ja sihtriikidest vabatahtlikult päritoluriiki tagasipöördumist ja kogukonda taasintegreerumist. Muu hulgas uuritakse võimalust sõlmida piirkondliku ja mitmepoolse tasandi partnerlussuhteid.

3.4 Tulemuslik tagasipöördumisalane nõustamine ja suunamine

Rändajatele tuleb võimalikult varases etapis anda õigeaegset, ajakohast ja usaldusväärset teavet kohapealse või veebinõustamise kaudu. Komisjon vaatab koos Euroopa rändevõrgustikuga **tagasipöördumisalase ELi raamistiku** korrapäraselt läbi ja ajakohastab seda, et jagada ajakohaseid häid tavasid tagasipöördumisalast nõustamist pakkuvate riiklike struktuuride loomise ja haldamise kohta.

Lisaks teeb komisjon koostööd Frontexiga, et arendada pikemaajalise eesmärgina tagasisaatmise valdkonna töötajate jaoks välja terviklik õppekava, mis sisaldab tagasisaatmispoliitika ja -praktika kõiki aspekte. Tagasisaatmisalane õppekava sisaldab muu hulgas vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise erimooduleid ning olemasolevaid vahendeid, nagu ELi tagasipöördumisalase nõustamise raamistik ja **tagasipöördumisenõustajate ühine õppekava**. Võimaluse korral

Lühiülevaade tagasipöördumisalase nõustamisest

Edukas vabatahtliku tagasipöördumise protsess algab personaalse teavitustegevuse ning nõustaja ja rändaja vahelise dialoogiga. Selle käigus saab rändaja õigeaegselt aja- ja asjakohast teavet oma staatuse kohta ja talle pakutakse vabatahtlikuks tagasipöördumiseks toetust. Dialoog peaks toimuma rändeprotsessi võimalikult varases etapis, sealhulgas vajaduse korral varjupaigamenetluse ajal, näiteks kui rändaja on pärit riigist, mille puhul varjupaigataotluste suhtes tehtud positiivsete otsuste määr on madal. See protsess peaks aitama rändajal kavandada ohutut ja väarikat tagasipöördumist ning soodustama rändaja ja nõustaja vahelist usaldust ja koostööd. Dialoogi käigus tuleb arvesse võtta rändaja individuaalseid vajadusi ja haavatavust ning käsitleda nende probleeme. Alaealiste nõustamine peab toimuma lapsesõbralikus keeles ning arvesse tuleks võtta alaealise konkreetset olukorda ja tema parimaid huve. Nõustamine tähendab tihedat koostööd ja teabevahetust mitmesuguste riikliku, omavalitsus- ja kohaliku tasandi asutuste ning muude sidusrühmadega, sealhulgas varjupaigaasutustega. Veebinõustamise kasutamine on pandeemia ajal suurenenud ja see võimaldab ka edaspidi kaugnõustamisteenust pakkuda. Veebinõustamise sessioonidel saavad osaleda ka taasintegreerimisteenuse osutajad, mistõttu see võib hõlbustada ka edasist dialoogi.

võiksid oma panuse anda ka päritoluriikide asjaomased sidusrühmad. Frontex toetab liikmesriike ja lähetab alalise korpuse koosseisus kohapeale ka tagasipöördumisalase nõustamise väljaõppe saanud eksperte.

Selleks et hõlbustada pakutavaid võimalusi käsitleva teabega tutvumist ja selle jagamist ning tagasipöördumisenõustajate ja teenuseosutaja vahelise suunamise protsessi, tuleks paremini kasutada olemasolevaid teabevahendeid, eriti **tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmikku** ja **taasintegreerimisalase abi vahendit**. Tagasipöördumisalasel nõustamisel ja suunamisel taasintegreerimisalase abi vahendi kasutamise lihtsustamiseks on vaja välja töötada teadmushaldusvahendid, hõlbustada teabe korrapärasest ajakohastamist ja analüüsida tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmikku käsitlevat teavet. See aitab jälgida programme, maksimeerida nende kasutamist ja parandada nende kvaliteeti.

Edasine tegevus

- **Liikmesriigid** peaksid ebaseaduslikke rändajaid varakult, aktiivselt ja tulemuslikult teavitama, võttes arvesse nende haavatavust, ja töötama välja tulemuslikud tagasipöördumisalase nõustamise struktuurid (nii kohepealne kui ka veebinõustamine), järgides **ELi tagasipöördumisalase nõustamise raamistikku**.
- **Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustik** peaks 2022. aasta keskpaigaks välja töötama tagasipöördumisenõustajate ühise õppekava.
- Kui ühine õppekava on vastu võetud, peaks **Frontex** tõhustama eelkõige alalise korpuse tagasisaatmisekspertidele antavat tagasipöördumisalase nõustamise väljaõpet.
- Liikmesriigid peaksid korrapäraselt ja sageli ajakohastama **tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmikku** ning lihtsustama tagasipöördumisalasel nõustamisel ja suunamisel **taasintegreerimisalase abi vahendi** kasutamist; komisjon korraldab selleks korrapäraselt koolitusi.
- **Komisjon** peaks **Frontexi** toel edasi arendama ELi tasandi teabevahendeid, nagu tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmikku ja taasintegreerimisalase abi vahendit, sealhulgas edendama nende **koostalitlusvõimet liikmesriikide tagasisaatmisjuhtumite haldamise süsteemidega**, ning tagama nende jaoks asjakohased **juhtimisstruktuurid**.

3.5 Toetuse kvaliteedi tagamine

Vabatahtliku tagasipöördumise toetamine hõlmab mitmesugust tagasipöördumiseelset tegevust, mille hulka kuuluvad nõustamine, meditsiiniline ja psühholoogiline tugi ning reisimisega seotud rahaline, õiguslik ja logistiline abi. Seda pakutakse sageli koos saabumisejärgse ja taasintegreerimisabiga, et aidata tagasipöördujal leida või luua vastuvõtvas riigis uusi võimalusi, sealhulgas kaasates kohalikke kogukondi nii kohe pärast saabumist kui ka pikema aja jooksul.

**Riigi tasandil juhitav ühtne
taasintegreerimisteenuste osutamise
kontaktpunkt**

Tuneesias rahastatakse ELi Aafrika usaldusfondist sotsiaal-majanduslikku taasintegreerimist ja aidatakse luua Tuneesia juhitavat taasintegreerimismehhanismi. Eesmärk on tugevdada Tuneesia ametiasutuste suutlikkust korraldada taasintegreerimist kesk- ja kohalikul tasandil, tõhustada ELi liikmesriikide tegevuse koordineerimist ning soodustada tagasipöördujate suunamist riikliku taasintegreerimismehhanismi kaudu.

Armeenias toetab Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustik koostöös riiklike ametiasutustega loodud taasintegreerimise tugikeskust, kus pakutakse tagasipöördujatele nõustamisteenuseid ja suunatakse neid teatavaid teenuseid kasutama ning kohalikes ja rahvusvahelistes projektides osalema. Samuti jälgitakse keskses taasintegreerimiskava rakendamist.

Need projektid näitavad, kuidas päritoluriigid saavad vajaliku institutsioonilise toetusega luua taasintegreerimise kõigi etappide jaoks ühtse kontaktpunkti ja suunata tagasipöördujaid riikliku suunamismehhanismi kaudu taasintegreerimisteenuse osutajate juurde.

ametiasutused, taasintegreerimisabi andjad ja kohalikud partnerid kavade edukuse hindamiseks sageli erinevaid kriteeriume, mis raskendab taasintegreerimisabi käsitleva teabe võrdlemist ja vähendab selle väärtust poliitikakujundamise seisukohast.

Ühiste standardite puudumine ja riiklike programmide vahelised erinevused võivad **negatiivselt mõjutada seda, kuidas nii ebaseaduslikud rändajad kui ka kolmandad riigid tagasisaatmist aktsepteerivad**. Eelkõige mõjutab see ühist tööd, mida liikmesriigid Frontexi toel või tagasisaatmise toetamisega seoses teevad.

Nende puuduste kõrvaldamiseks on väga oluline, et vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alase abi pakkujad järgiksid oma töös rangeid standardeid. Komisjon töötab **taasintegreerimisteenuse osutajate jaoks välja kvaliteediraamistiku** ja määrab selles kindlaks ühised standardid, mida võib toetada ELi vahenditest. Standardid hõlmavad organisatsioonilisi ja projektijuhtimise nõudeid ning materiaalse toetuse tingimusi.

Abi peaks olema personaalne, seda tuleks anda kohe pärast saabumist ning selle andmisel tuleks arvesse võtta rändaja oskusi ja konkreetseid vajadusi, seda eriti juhul, kui tegemist on haavatavate rühmadega. Laste puhul tuleks vastuvõtva riigi konkreetseid tingimusi kaaluda iga juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse lapse enda ja tema pere olukorda. Sellega tagatakse rändajatele kohe pärast saabumist vajalik abi ning muudetakse nende tagasipöördumine kestlikuks. **Saatjata alaealiste ja lapsrändajate** vajadused on ELi varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi peamisi poliitilisi prioriteete. Lastele vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimisega seoses kvaliteetse toe pakkumine ja esmajärjekorras lapse parimate huvidega arvestamine on ülimalt olulised tegurid, mis võimaldavad neil päritoluriigis oma tulevikku kujundada.

Kvaliteetne toetus suurendab kestliku taasintegreerimise tõenäosust. Siiski puuduvad **ühised kvaliteedistandardid**, mille alusel kujundada vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alase abi sisu ja vormi ning hinnata taasintegreerimisteenuste osutajate suutlikkust toetada ELi ja liikmesriike kolmandatele riikidele sellise abi pakkumisel. Seetõttu on toetuse kvaliteedis, sisus ja järjepidevuses sõltuvalt tagasisaatvast liikmesriigist, asjaomasest kolmandast riigist ja taasintegreerimisabi andjast suuri erinevusi. Lisaks kasutavad erinevad abiandjad,

Kvaliteediraamistikus nähakse ette ka peamised tulemusnäitajad, sealhulgas õigeaegsuse, normidele vastavuse ja teenuse taseme kohta. Need võimaldavad parandada taasintegreerimisabi käsitlevate võrreldavate andmete kogumist. Raamistikus võetakse nõuetekohaselt arvesse haavatavate rühmade – saatjata alaealised, pered, puudega inimesed, inimkaubanduse ohvrid – konkreetseid vajadusi. Samuti rõhutatakse raamistikus, kui oluline on suurendada partnerriikide vastutust ja arendada kohalikke taasintegreerimisteenuse osutajaid, kes tunnevad kohalikke olusid paremini ning saavad seetõttu kohalikus kontekstis paremini hakkama tegutsevad kulutõhusamalt. Kvaliteediraamistiku väljatöötamist võiks toetada ka partnerriikide osapoolte kaasamine.

Kvaliteediraamistik **suurendab ELi ja liikmesriikide vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise kavade usaldusväarsust, toetab taasintegreerimisteenuse osutajate suutlikkuse suurendamist, parandab ja ühtlustab individuaalse abi kvaliteeti ja sisu ning hõlbustab programmide järelevalvet ja hindamist.** Kvaliteediraamistikuga lähendatakse liikmesriikide lähenemisviise ja nähtaks ette abi andmise viisi ja liiki käsitlevad ühised menetlused ja normid. Sellest tulenevalt saaks raamistikuga edendada ka tagasisaatmise toetamist ja parandada seda, kuidas kolmandad riigid liikmesriikide ühiseid tagasisaatmismeetmeid aktsepteerivad.

Edasine tegevus

- 2022. aasta keskpaigaks töötab **komisjon** koostöös liikmesriikide, Frontexi ning Euroopa tagasisaatmis- ja taasintegreerimisvõrgustikuga **taasintegreerimisteenuse osutajate jaoks välja ühistel kvaliteedinormidel põhineva kvaliteediraamistiku** ja edendab selle kasutamist.
- **Frontex** kohaldab kvaliteediraamistikku selliste ühiste taasintegreerimisteenuste haldamisel, mida osutatakse tagasipöördujatele, kelle liikmesriigi ametiasutused on tema juurde suunanud.

3.6 Taasintegreerumise toetamise kestlikkuse parandamine ja partnerriikide vastutuse suurendamine

Vabatahtliku tagasipöördumise ja kestliku taasintegreerimise alane koostöö on terviklike ja vastastikku kasulike rändepartnerluste üks olulisemaid aspekte. Selliseid partnerlusi päritolu- ja transiidiriikidega kavatakse EL uue leppe raames tugevdada. **Päritoluriikidel on parimad võimalused luua oma kodanikele, sealhulgas tagasipöörduvatele rändajatele, majanduslikke ja sotsiaalseid väljavaateid.** Siiski on mitmesuguseid põhjusi, mis võivad nende vastutust taasintegreerimisprotsessi eest negatiivselt mõjutada. Mõned neist põhjustest on seotud puudulike avalike teenuste, suutlikkuse ning poliitika-, õigus- ja tegevusraamistikega. Taasintegreerimisprotsessis osalevate avalike teenistuste, nagu tervishoiu-, koolitus- või haridusteenuste osutajate ja tööhõiveasutuste juurde suunamine ei pruugi toimida piisavalt hästi, sest puudub koordineerimine ja osutatava teenuse kvaliteet ei ole küllaldane. Negatiivne mõju võib olla ka rahvusvaheliste osapoolte töö ning päritoluriikide välja töötatud raamistike ja algatuste vahelisel ebapiisaval sünergial, sealhulgas paralleelstruktuuridel.

Kestlik taasintegreerimine

Kestlikkus on mitmetahuline mõiste, mis hõlmab üksikisiku vajadusi ja haavatavust, majanduslikku, sotsiaalset ja psühhosotsiaalset taasintegreerimist kogukonda, kulutasuvust (abiandjate seisukohast) ja kohalikule arengule kaasaaitamist. Lisaks konkreetsete tagasipöördujate toetamisele on kestliku taasintegreerimise laiem eesmärk suurendada vastuvõtivate kogukondade, erasektori ja kohalike sidusrühmade suutlikkust. Eesmärk on julgustada partnerriike võtma oma riigi arengu ja rände haldamise laiemate eesmärkide saavutamiseks vastutus oma kodanike taasintegreerimise, tagasipöördumise ja tagasivõtmise protsessi eest.

Nende küsimuste käsitlemisega toetab ja edendab EL partnerriikide riiklike ja kohalike algatuste raames **järkjärgult päritoluriikide vastutust** taasintegreerimisprotsessi eest, et tagada kestlikkus ja kontekstipõhine lähenemine ning suurendada tõhusust. Kui see on asjakohane, peaks ELi tegevus olema suunatud ka kodanikuühiskonnale ja erasektorile, et kasutada ära nende tugevaid külgi. EL peaks toetama taasintegreerimise suhtes kogu valitsemissektorit hõlmava lähenemisviisi väljatöötamist, sealhulgas paremat planeerimist ja suuremat koostööd riiklike ja kohalike

arengustrateegiatega ning avalike teenuste suuremat vastavust tagasipöördujate konkreetsetele vajadustele, võttes seejuures arvesse sotsiaalse sidususe vajadusi. Frontex peaks oma volituste piires samuti toetama partnerriikide vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alase suutlikkuse suurendamist. See hõlmab kontaktametnike lähetamist kolmandatesse riikidesse, et aidata korraldada tagasivõtmise ja taasintegreerimise korraldamist ning suurendada kohalikku suutlikkust ja vastutust.

Selleks et taasintegreerimisabi mõju uue pakti olulise osa moodustavate rahvusvaheliste partnerlussuhete raames maksimeerida, **aitab EL tugevdada kolmandate riikide valitsusasutusi ja rände haldamise struktuure ning vältida paralleelsüsteemide loomist** kas abiandjate või taasintegreerimisteenuse osutajate poolt. Selline toetus peaks tugevdama riiklike ja kohalike ametiasutuste ning valitsusasutustes taasintegreerimisteenuse osutajate suutlikkust, näiteks pakkudes koolitust ning toetades poliitika- ja tegevusraamistike väljatöötamist. Seeläbi suurendatakse kestlikkust ja vähendatakse sõltuvust välistest teenuseosutajatest ja abiandjate toetusest. Päritoluriike julgustatakse võtma tagasipöördujate vastuvõtmisel ja suunamisel suurem vastutus ning neile pakutakse sellekohast tuge. Näiteks võiksid nad luua ühtse kontaktpunkti, mis hõlbustab avalike teenuste kasutamist ning koordineerib taasintegreerimis- ja muudes arenguprojektides osalema suunamist, kaasates vajaduse korral erasektorit. Kohalike kogukondade kaasamine peaks suurenema, muu hulgas peaksid kogukonnapõhistes taasintegreerimiskavades osaleda saama ka kohalikud elanikud.

See suurendab ka **sidusust partnerriikide arenguprogrammidega**, mis saavad toetust ELilt või muudelt abiandjatelt. Strateegilisel tasandil aitab partnerlusdialoog partnerriikidega võtta taasintegreerimisprogrammide kavandamisel ja elluviimisel arvesse nende strateegilisi prioriteete. Strateegias kirjeldatud suunamis- ja teabejagamisvahendid võimaldavad täiustada tegevuse koordineerimist ja teabehaldust ning see omakorda aitab maksimeerida ressursikasutust ja parandab tagasipöördujate asjakohastesse programmidesse suunamise kvaliteeti. Selleks et tagada taasintegreerimistoetuse tulemuslikkus, tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta kohalikku olukorda ja dünaamikat.

Edasine tegevus

- **Komisjon** integreerib tagasisaatmise ja taasintegreerimise küsimused nii palju kui võimalik partnerriikide riiklikesse ja kohalikesse arenguprogrammidesse ning optimeerib neid protsesse; arenguprogrammidesse (nt tehniline ja kutseharidus ning töökohtade loomise meetmed) suunamist tuleks suurendada. Selleks teevad komisjoni talitused, Euroopa väliteenistus ja ELi delegatsioonid tihedat koostööd liikmesriikide ja kohaliku tasandi taasintegreerimisteenuste osutajatega.
- **Komisjon** toetab tihedas koostöös kõrge esindajaga partnerriikide taasintegreerimisalaste õigus-, poliitika- ja tegevusraamistike väljatöötamist ja rakendamist.
- Selleks et suurendada partnerriikide vastutust taasintegreerimise eest, teevad **komisjon** ja kõik sidusrühmad taasintegreerimisprogrammide kavandamisel ja rakendamisel koostööd nende riikide ametiasutuste ja kohalike kogukondadega.
- **Komisjon** (vajaduse korral **Frontexi** toel) aitab suurendada kolmandate riikide suutlikkust pakkuda vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise teenuseid.

3.7 Vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise rahastamine

Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) raames on **EL olulisel määral** toetanud vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist ning täiendanud ja toetanud ELi liikmesriikide jõupingutusi. Hinnanguliselt 75 % toetatud vabatahtliku tagasipöördumise programmide tegevuskuludest on kaetud ELi vahenditest ja ülejäänud liikmesriikide eelarvest.

Uues finantsaastal (2021–2027) tugevdab EL oma rolli, võttes arvesse käesolevas strateegias kindlaks määratud prioriteete, toetades selle rakendamist ettenähtud rahaliste vahendite piires ning tagades kogu protsessi vältel tegevuse koordineerimise. **Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist (2021–2027)** toetab komisjon liikmesriikide meetmeid, millega edendatakse ELi vabatahtlikku tagasipöördumist, ning rahastab toetatud vabatahtliku tagasipöördumise kavu ja tagasipöördujate esialgset taasintegreerumist kogukonda. Samuti tagab komisjon rahalise toetuse ELi tasandi teabevahenditele, nagu tagasisaatmis- ja taasintegreerimisabi andmik ja taasintegreerimisalase abi vahend, ning liikmesriikide suutlikkuse suurendamisele. Frontex annab selles valdkonnas täiendavat toetust tagasipöördumiseelsete ja -järgsete meetmetega. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist rahastatavas tegevuses ja Frontexi meetmetes keskendutakse esmajoonel taasintegreerimise toetamise varastele etappidele ja konkreetsete tagasipöördujate toetamisele.

Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendist „Gloaalne Euroopa“ ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendist (IPA III) toetatakse samuti strateegia rakendamist. Muu hulgas aitavad need rahastamisvahendid rändajatel ja nende perekondadel väljaspool ELi asuvatest transiidi- või sihtriikidest vabatahtlikult koju pöörduda ja seal kogukonda taasintegreeruda. Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi „Gloaalne Euroopa“ 79,5 miljardi euro suurusest kogueelarvest eraldatakse hinnanguliselt 10 % eelkõige meetmetele, millega toetatakse rände ja sundrände haldamist ja juhtimist ning tegeletakse ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega, kui nende meetmetega püütakse vahetult lahendada konkreetseid rände ja sundrändega seotud

probleeme. Need vahendid täiendavad Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ja neis võetakse arvesse riiklikke ja piirkondlikke eripärasid. Nendega toetatakse ka ELi tagasipöörduvate rändajate ja nende perekondade taasintegreerimist, eelkõige partnerriikide struktuuride ja suutlikkuse arendamisega ning nii tagasipöördujatele kui ka vastuvõtivatele kogukondadele kasu toovate toetusprogrammide rakendamisega.

Lisaks toetatakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendist „Gloaalne Euroopa“ ja IPA III-st päritoluriikide ametiasutusi ja osapooli, et nad suurendaksid vastutust oma territooriumil võetavate tagasipöördumis- ja taasintegreerimismeetmete eest. Muu hulgas tugevdatakse nende suutlikkust suunata tagasipöördujaid osalema tõhusates taasintegreerimiskavades ning aidatakse neil välja töötada asjakohast õigus- ja poliitikaraamistikku ning vajalikke teabevahendeid ja koordineerimisstruktuure.

Nende kahe rahastamisvahendiga toetatakse ka asjaomaseid kolmandaid transiidi- või sihtriike, et tugevdada nende suutlikkust pakkuda oma territooriumilt vabatahtlikuks tagasipöördumiseks kaitset ja abi. Seejuures võetakse arvesse rändajate vajadusi, sealhulgas haavatavust, põhiõigustega seotud kaalutlusi ja vajadust pakkuda rahvusvahelist kaitset.

Komisjon võtab strateegia prioriteete arvesse **konkreetsete partnerriikide ja piirkondadega** seotud mitmesuguste vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise algatuste kavandamisel. Partnerriigid ja piirkonnad, millele strateegias ette nähtud eri vormis toetust võiks anda, määratakse kindlaks kavandamise käigus.

Lisaks **rahastab komisjon vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alaseid uuringuid**, et toetada strateegia rakendamist ja tugevdada tõendusbaasi. Tagasipöördumise ja taasintegreerimisega seotud ootusi ja suhtumist tuleks täiendavalt uurida ning taasintegreerimise tulemuslikkust ja kestlikkust tuleks põhjalikult hinnata.

Edasine tegevus

- **Komisjon** võtab käesoleva strateegia eesmärgi arvesse ka koostades **liikmesriikide Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist rahastatavaid mitmeaastaseid programme** ning naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi „Gloaalne Euroopa“ ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga (IPA III) seotud programme.
- **Liikmesriigid** peaksid ka edaspidi toetama **oma eelarvest** nende territooriumilt tagasipöörduvate rändajate vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist.
- **Komisjon** toetab vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise alaseid **uuringuid**.

Järgmised sammud

Vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise edendamine on uues rände- ja varjupaigapaktis kindlaks määratud tähtis strateegiline eesmärk.

Komisjon teeb vajaduse korral koostööd kõrge esindaja, liikmesriikide, Frontexi, ELi delegatsioonide, partnerriikide ja mitmesuguste rändepoliitikas osalevate sidusrühmade ja organisatsioonidega, et rakendada strateegia kõiki aspekte ning tagada, et ELi ja riiklikud

kavad on hästi kavandatud ja kooskõlastatud ning võimaldavad edendada ja toetada tulemuslikke ja humaanseid vabatahtliku tagasipöördumise ja kestliku taasintegreerimise programme.

Strateegia mitme aspekti rakendamiseks on ülimalt oluline teha tihedat koostööd partnerriikidega. Uus rände- ja varjupaigapakt on märk sellest, et ELi ja rahvusvaheliste partnerite rändealases koostöös on toimunud paradigmuuutus. Komisjon ja kõrge esindaja teevad prioriteetsete riikidega tervikliku, tasakaalustatud, olukorrast lähtuvate ja vastastikku kasulike rändepartnerluste raames tagasisaatmise ja taasintegreerimise alal koostööd. Seejuures tuginetakse juba saavutatud usaldusele ja suurendatakse seda.

Strateegia tulemuslikku rakendamist hõlbustab täiustatud õigusraamistik. Komisjon teeb koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et viia lõpule läbirääkimised uue leppe, sealhulgas uuesti sõnastatud tagasisaatmisdirektiivi üle, ning seejärel lepe sõlmida. Strateegia eesmärkide saavutamiseks tuleb kasutada maksimaalselt ära Frontexi volituste laiendamist, alalise korpuse loomist ning selle suuremat suutlikkust toetada vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist.

Komisjon jälgib strateegia rakendamist, eelkõige Euroopa rändevõrgustiku raames, ning korraldab liikmesriikidega nõukogus ja Euroopa Parlamendiga korrapäraseid arutelusid.